

ناسور

مریم نیک‌نام

۱۳۹۹ — تهران

الهی به امید تو

(۱)

سرشناسه : نیکنام، مریم
عنوان و نام پدیدآور : ناسور / مریم نیکنام
مشخصات نشر : تهران، مؤسسه انتشارات آرینا، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۶۵۰ ص.
شابک : ۹ - ۰۸ - ۶۵۰۴ - ۶۲۲ - ۹۷۸
وضعیت فهرستنويسي : فيپا.
موضوع : داستان‌های فارسی — قرن ۱۴.
RDEBNDI_CNR : PIR
RDEBNDI_DIBYI : ۶۲/۳: فا ۸:
شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۹۴۲۱۵

نشر آرینا: خیابان انقلاب — خیابان روانمهر، شماره ۲۰۸
تلفن: ۶۶۴۹۱۲۹۵ — ۶۶۴۹۱۸۷۶

ناسور

مریم نیکنام

ویراستار: مرضیه کاوه

نمودنخوان نهایی:

چاپ اول:

تیراژ: ۵۰۰ جلد

حروفچینی:

چاپ:

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 978 - 622 - 6504 - 08 - 9

پوشه‌ی نارنجی را روی دو زانو گذاشتم و بغضم را فرودادم. نگاهی گذرا
سمتش انداختم و دوباره زل زدم به مقابل. تهدیدوار گفتم:

— فقط امیدوارم همه‌ی حرف‌هایی که این مدت به خوردم دادی حقیقت
باشه. که اگه نباشه...

نگاهم کامل روی صورتش نشست. نیش‌خند معناداری زد و یک لنگه‌ی
ابرویش را بالا داد. چشم‌درچشمم زمزمه کرد:
— که اگه نباشه؟

— که اگه نباشه، اونی که باخته تویی، نه من. چون در اون صورت شک نکن
که همه‌چی رو می‌گم و تتمه‌ی آبروی نداشته‌تم با این مدارک به باد می‌دم.
خندید، خونسرد و بی‌خيال، طوري که انگار عين خيالش هم نیست ممکن
است بعد از این چه پیش بباید. درواقع با خنده‌اش داشت می‌گفت هرچه باداباد،
هرچه پیش آید خوش آید! من خیلی بد تهدید کرده بودم یا او باکی از من و
تهدیدم نداشت؟

خندید و قشنگ ریزبه‌ریز صورت پر از درد من را با نگاهی که رنگ و بوی
هوس داشت درنوردید. خندید و دل من از خنده و نگاهش زیر و رو شد.
درنهایت دستی به پایین صورتش کشید و به پوشه اشاره زد.

— خودتم خوب می‌دونی که حقیقته. دلیلشم مثل روز روشنه، حضور ماهرخ
تو خونه‌ی حاج رسول و...
نگاهم بی‌اراده تنداشده بود. خیلی خونسرد مکثی کرد و ادامه داد:

اینایی که گفتی جواب من نیست سارا. من به خاطر تو خطر کردم، پا روی خیلی چیز اگذشت. از داییم کینه به دل داشتم، درست. می خواستم زهرم و بهش ببریم، درست. ولی برای اینکه به تو ثابت کنم چه قدر خاطرت برام عزیزه... باز پریدم و سطح حرفش. اصلاً حرف که می زد، صدایش روی اعصابم بود و بی اراده و ادارم می کرد بپرم و سطح جمله هایش و حرفش را قطع کنم.

تمومنش کن لطفاً! شیش ماه پیش گفتم، الآنم می گم، بگرد دنبال تیکه‌ی خودت. من و تو تیکه‌ی هم نیستیم مازیار. خواهش می کنم بفهم. پوشه را بالا گرفتم و اشاره زدم:

و اینم که می گی به خاطر من خطر کردی رو هیچ وقت نمی پذیرم. تو به خاطر خودت رفتی تو دل خطر، نه من. و چون دنبال شریک برای انتقام می گشتی، پای منم کشیدی تو میدون. و گزنه من داشتم زندگیم و می کردم. خوب یا بد اسمش زندگی بود که متأسفانه به لطف حرفای تو دیگه نیست.

ولی این حرف‌ای چیزی از احساس من به تو کم نمی کنه. من پا پس نمی کشم. آه پر صدایی بیرون دادم. چه آدم سمج و خیره‌ای بود!

متأسفم! فقط خودت و خسته می کنی.

متأسف نباش، چون بالآخره به دستش می آرم.

نگاهم پرسشی شد. لبخند پت و پهنه زد و با اشاره به قلم جواب داد: دلت و می گم.

نیش خند زدم. کل کل کردن بی فایده بود. هرچه می گفتم، این مرد باز حرف خودش را می زد. در را کامل باز کردم و با گفتن هر طور مایلی، پیاده شدم. کمی خودش را سمت من کشید و گفت:

می رسوندمت خب!

می فهمی که چی می گم! حاج رسول، مادرت، و یه... تند و ضربتی پریدم و سطح حرفش.

هنوز هیچی ثابت نشده. فعلًاً اینا یه مشت کاغذ کپی شده‌س و دشمنی تو با حاج رسول مکمالاً مشخصه. پس تا وقتی همه چی در حد حرفه، توصیه می کنم جلوی دهنت و بگیری و مواطن حرف زدنت باشی.

باز هم خندید، با صدا و بی پرده. عجب آدمی بود! محض خاتمه دادن به این بازی مسخره، دستم روی دستگیره‌ی در نشست که گفت:

کجا؟ صبر کن، هنوز حرف‌امون تمام نشده.

در را نیمه باز گذاشتم و پای راستم روی زمین قرار گرفت. فکر نمی کنم حرف دیگه‌ای بین ما باقی مونده باشه.

ولی من فکر می کنم تو هنوز یه جواب به من بد. هکاری. تقریباً وا رفتم. کمی خودم را داخل کشیدم و نگاهم را به پوشه‌ی میان پنجه‌هایم دادم. تمام سعیم را کردم که جمله‌ی آخرش را ندیده بگیرم و بی غرض جواب بدhem.

بین، واقعاً نمی دونم تو دنبال چی می گردی، ولی من همون روز اول موضع خودم و مشخص کردم.

سکوت کردم. نفسی گرفتم و با نگاه به چشمان منتظرش ادامه دادم:

من و تو به درد هم نمی خوریم، ولو این که یه هدف مشترک داشته باشیم. البته اونم بستگی به این داره که هرچی در مورد حاج رسول گفتی، درست از آب در بیاد و ادعات ثابت بشه. در غیر این صورت که دیگه هیچی باقی نمی مونه جز یه مشت کینه و دشمنی که می تونه یه فامیل و از ریشه بزنه.

چند لحظه‌ای سکوت کرد و پلک روی هم گذاشت.

دست به درگرفتم و خم شدم. جواب دادم:

— ممنون، ماشین آوردهم. بعدشم بابامیرزا اینجا سرشناسه، ما رو با هم نبین
بهتره.

— اوکی، پس مواطع خودت باش!

با لبخندی تصنعنی که گوشهای لم نمودار شد، دستی برایش بلند کردم و با
بستن دراز ماشینش فاصله گرفتم. عرض خیابان را با حالت دو رده کردم و دزدگیر
ماشین را زدم. صدای تیکآف ماشینش را شنیدم و بی خیال شدم. این مرد چه
حوصله‌ای داشت واقعاً! در این شش ماه چند بار از تهران کوپیده و تاشیراز آمده
بود که من را قانع کند. در ماشین را باز کردم و خودم را پرت کردم داخل. پوشهای
نارنجی رنگ را با نفرت انداختم روی صندلی شاگرد و جفت پنجه‌هایم را به
فرمان گرفتم. اگر حرف‌ها و اسنادی که تحولیم داده بود واقعیت داشت که واویلا
می‌شد. کم خودم رنج دوری و مصیبت نداشتن کشیده بودم، با ثابت شدن این
حرف‌ها رسماً نابود می‌شدم. قفسه‌ی سینه‌ام را از هوای زمستانی پر و خالی
کردم و در ماشین را محکم بستم. فعلاً که همه‌چیز در حد حرف بود و البته
همین حرف‌ها هم روز و شب برایم نگذاشته بود. ولی خوب با این فکر حداقل
می‌توانستم خودم را قانع و آرام کنم تا با گذر زمان واقعیت روشن و حقایق بر ملا
شود. فقط تحت این شرایط بود که موفق می‌شدم بعد از ماه‌ها یا بهتر بود بگویم
بعد از سال‌ها یک نفس آسوده بکشم.

وارد خانه شدم و ماشین را وسط حیاط پارک کردم. محمدعلی نبود و مجبور
بودم برای بستن در خودم اقدام کنم. برگشتم و به ضرب و زور لولای زنگزده‌ی
در را جا انداختم و ابتدا به سمت ساختمان بی‌بی رفتم. همه‌ی دردهای عالم که
روی دلم سنگینی می‌کرد، باز هم نمی‌توانست مانع دیدار من با این پیرزن نورانی

شود. تقهای به در زدم و طبق معمول با سر و صدا وارد شدم.

— بی‌بی‌گل، بی‌بی جونم، هستی؟

صدای الله اکبرش وادارم کرد زیان به دهان بگیرم و مؤدب یک گوشه منتظر
بنشینم تا نمازش تمام شود. بوی آبگوشتش در دلم ولوله‌ای به پا کرد و به
گرسنگی ام دامن زد. دوزانو کنار دیوار نشستم و با اشتیاق تمام هیکل
ریزه‌میزه‌اش را میان چادر سفید تماشا کرم. این پیرزن دوست‌داشتنی منبع
انرژی مثبت بود. تمام رفتار و سکناتش جور خاصی به دل می‌نشست و آدم را
وادر می‌کرد بی اختیار لبخند بزند و غم‌هایش را فراموش کند.
سلام نمازش را داد. سرش را چپ و راست کرد و دست‌هایش را چندین بار
روی دوزانو زد.

— سلام بی‌بی. قبول باشه.

— سلام به روی ماهت. قبول حق دخترم. کجا بودی تا الان؟ کم کم داشتم
نگران می‌شدم.
دوزانو خودم را روی فرش جلو کشیدم. سرم را روی پایش گذاشتم و دراز
شدم.

— الهی قربون اون دل نازک همیشه‌نگرانست برم من. آخه من کجا رو دارم که
برم؟ همین دور و اطراف یه چرخی زدم، دم آخری چیزی از قلم ندازم. همین.
دستان مهربان و چروکیده‌اش به نوازش سرم رفت.

— چیزی ام خریدی؟

— نه. هرچی چشم انداختم، چیزی به نظرم نیومد.

— خب بازم اگه چیزی به خاطرت رسید، بگو تا بگم محمدعلی بگیره. لنگ
نمونی یه وقت خدای نکرده.

دست کشید روی سرم.
 _ به دل درست برو، ولی درست برو.
 جا خوردم. حرفش بودار بود و وادارم کردم سر از روی پایش بلند کنم. گردنم
 را بالا گرفتم و منعجب پرسیدم:
 _ درست برم؟ یعنی چی بی بی؟ جای غلطی می رم یا راه غلط، کدو مش؟
 لبخند زد، لبخندی به قشنگی شکوفا شدن غنچه‌ی لاله، لبخندی که دلت
 می خواست هر بار زمان برگردد به عقب و باز تکرار و تکرار شود. با دست سرم را
 روی زانو هدایت کرد.
 _ امروز بابامیرزات می گفت سر از کار این دختر در نمی آرم. اون زمان که ما
 می گفتیم و اصرارش می کردیم، نرفت. حالا که ما مخالفیم، علم کرده که درس و
 دانشگاه دارم و اگه نرم، ال می شه و بل می شه.
 نفس کوتاهی گرفت.
 _ گفتمش حاجی نگران نباش، سارا دختر عاقلیه، حتمی درس داره که می گه.
 گفت نگرانم گلنار خانم. هزاری هم که بگی، بازم من می گم بیخود نیست این
 دختر یهودی تصمیم گرفته از ما دور بشه.
 پلک روی هم فشردم تا با دردی که درونم غوغای کرده بود مقابله کنم. بی بی
 صبورانه ادامه داد:
 _ از تو چه پنهون، نخواستم جلوی بابات بگم، اما منم ته دلم می گه بیخود
 نیست که تو یهودی از این رو به اون رو شدی!
 نفسی پس دادم تا با تسلط کامل جوابش را بدهم.
 _ دمنون گرم دیگه! تا چشم من و دور می بینید، می شینید پشت سرم صفحه
 گذاشت. داشتیم بی بی؟ دستت درد نکنه! حالا بابامیرزا رو بگی، یه چیزی. شما

لبخند زدم، لبخندی که مطمئن بودم از چشم بی بی پنهان خواهد ماند.
 _ حرف‌ای زنی بی بی! مگه کجا دارم می رم؟ بیابون که نیست لنگ چیزی
 بمونم. نهایتش می گردم، چیزی لازم داشتم همون جا می گیرم.
 _ خب تا جا بیفته زمان می بره مادر. دلم قرار نداره. بارت که بسته باشه،
 خیالم راحت تره.
 _ من فدای تو بشم، بارم و که خیلی وقته بسته م.
 _ می دونم دخترکم. اتفاقاً پیش پای خودت محمدعلی برد فرودگاه تحويل
 داد. منظورم خردمند بود، هرچی قراره فردا با خودت ببری.
 لبخندم وسیع تر شد. دستم را روی دست نرم و چروک خورده‌اش گذاشت و
 گفت:
 _ با اجازه‌ت فردا خودم و یه کیف‌دستی. همه‌ی خردمندیم یه کیف پوله و
 دو تا عابربانک و حالا اگه بشه یه ضدآفتاب ناقابل که زیر آفتاب در پیتی تهرون
 پوستم خراب نشه.
 نفس گرفت، نفسی که بیشتر شبیه آه بود.
 _ برو خدا به همرات. فقط خیلی مواضع خودت باش. تهرون بزرگ و تو
 کوچیک. حواست باشه یه وقت گم نشی تو دل این شهر بزرگ که من دق می کنم
 این آخر عمری.
 منظورش را از گم شدن می فهمیدم. می دانستم همه‌ی نگرانی اش این است که
 بروم و رنگ عوض کنم. بروم و یکی شوم عکس اینی که آن هستم، یکی که
 اصل خود را فراموش کرده و به قول ما امروزی‌ها فازش عوض شده.
 _ نگو دق می کنی که پای رفتنم و می بندی بی بی. تو رو خدا بذار به دل
 درست برم!

خندیدم.

— خب منم قول می دم همیشه یه چیزی بگیرم دستم و شیطون رو
دست به سر کنم. او وو ممم، مثلًا کتاب، خوبه؟ این جوری شیطونم می فرستم رد
کارش که شما نگران نباشید.

— امان از دست تو، امان!

— بی بی راستی بوی آبگوشت کل خونه رو برداشته. مهمون نمی خواهی؟
انگار فهمید که قصد دارم مسیر حرف را عوض کنم. با لحنی آمیخته به خنده
جواب داد:

— براي باباميرزات ما هيچه بار گذاشتيم. ديروز مي گفت زانوهام جون و قوه
نداره. اگه خوراك ما هيچه نمي خورى، غذاي بابات و بدء و بيا پيش خودمون.
امروز محمد على هم نسيت، من و مشاكبر تنهائيم، سه تايي بهمون مي چسبه.
دستم را گذاشتيم روی چشم و خيلي محکم گفتم:
— اي به چشم. غذاكه هيچ، داروهاشم مي دم که تا خود عصر يه کله بخوابه.
خودمم مي آم پيش شما آبگوشت خورى و شکم چرونى. چطوره؟
گفتم و خنديدم.

— بيا مادر. بيا که بعيد نسيت اين آخرین آبگوشتی باشه که مهمون مایي.
معترض شدم.

— لالا بی بی، نداشتيما! چرا فاز منفي مي دی الکی؟
خندهی قشنگ و آهسته ای کرد.

— الکی نسيت مادر، شتريه که به نوبت در خونه‌ی همه مي خوابه. امروز اين،
فردا اون، پس فردا هم ديدی نوبت ما شد. خلاصه که قرار نسيت پايه‌ی دنيا بشيم.
ديگه به قولی سنی ازمون گذشته و بوی الرحمانمون بلند شده.

ديگه چرا دل به دلش مي دی و حرفش و تأييد مي کنی؟

— دل به دلش ندادم. گفتم که دلم گواهی مي ده دختر، دست خودم نسيت.

لب هایم را به هم جمع کردم و دلخور گفتم:

— والآن نمي فهمم. يه زمانی همه‌تون دورهم کرده بودين که برو تهران،
مادرت حق داره و چشم به راه بجهش و از اين حرفا. حالا که خودم تصميم به
رفتن گرفته‌م، مي گين نرو، چرا داري مي رى و دلمون رضا نسيت. خودتون بگيد.
شما جاي من بوديد، گچ نمي شدید؟

چند لحظه‌ای سکوت برقرار شد، اما دستان بی بی هم چنان روی پیشانی من
كار مي کرد.

— جونم برات بگه که اون موقع تو بچه بودي. ما گفتيم تو عالم بچگي
مي رى با پسرای حاج رسول بزرگ مي شى، مي شين عين خواهر و برادر. اما الان
خانمی شدی برای خودت. اونا هم مردی شده‌ن برای خودشون. به قول ما
قدیمیا، آتیش و پنبه رو نباید کنار هم گذاشت مادر. زودتر رفته بودی، دل ما هم
این قدر نمي جوشید برای يه دونه دخترمون.

خنده‌ام گرفت. دستم را بالا بردم و روی دستش کشیدم.

— به دلton بگيد بیخود مي جوشه. مگه همین شما نبودين که تا چند وقت
پيش سنگ پسرای حاجی رو به سينه مي زدين و مي گفتين پسرای حاج رسول
فلان و چنان؟ خب ديگه دل جوشه‌تون واسه چيه؟ اگه خوبن که همه‌چی حل
مي شه. اونا خوبن، منم سعی مي کنم خوب باشم که پنبه کنار آتیش گر نگيره.

آخر حرفم با خنده درآمیخت. بی بی شیطونی حواله‌ام کرد و گفت:

— تو از اونا هم بهتری، ولی مادر از شیطون نمی شه غافل بود. به قول حاج
خانم معجزی، شیطون برای دستای خالی کار زیاد داره مادر.